

ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

Necessary Requirements for the New Management of Small Schools under the Office of Sa Kaeo Primary Education Service Area 2

ลัดดาพรรณ จันทร์ปรีดา¹, ทรงยศ แก้วมงคล² และ อุทัยวรรณ สายพัฒนา³

Laddaphan Junepreeda¹, Songyos Kawmongkon² and Uthaiwan Saipatthana³

¹นักศึกษาลัทธิศาสตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3}คณะคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

¹Student of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, Faculty of Education, North Bangkok University, Thailand

^{2,3}Faculty of Education, North Bangkok University, Thailand

¹E-mail: laddaphan.june@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-5896-1566>

²E-mail: songyos.ka@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-5505-6931>

³E-mail: uthaiwan.sa@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-7609-1010>

Received 10/05/2023

Revised 13/05/2023

Accepted 20/05/2023

บทคัดย่อ

การพัฒนาในรูปแบบใหม่ให้มีการกำหนดแนวทางบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยให้มีการจัดทำแผนดำเนินการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างการรับรู้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 37 คน ครู จำนวน 203 รวมทั้งสิ้น 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิคการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลแบบการตอบสนองคู่ ด้วยค่า Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพที่เป็นอยู่ในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต2ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (2) สภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวม มีสภาพที่ควรจะเป็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ความต้องการจำเป็น ในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวม มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าด้านการบริหารจัดการมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น อยู่ในระดับสูงด้านภาวะผู้นำ

.....
ทางการบริหารด้านกระบวนการและด้านเงื่อนไขความสำเร็จมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการ
จำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง มีและด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความ
ต้องการจำเป็นอยู่ในระดับต่ำ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น; การบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

Development in a new way to set guidelines for managing small schools by having a school quality improvement plan, and proactive public relations to create awareness among students, parents, communities, and stakeholders about the need to improve the quality of small schools. Thus, the purpose of this research was to study the current situation and the need for the new management of small schools under Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2. The sample group was 37 school administrators, 203 teachers, a total of 240 people. The instrument used in this research was a questionnaire. The statistics used in the research were mean and standard deviation. Needs were analyzed using a dual-response prioritization technique with the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}). The findings were as follows: (1) the status quo in the new management of small schools; under the Office of Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2 as a whole. (2) The state that should be in the new management of small schools under the Office of Sa Kaeo Primary Educational Service Area 2. Overall, there is a state that should be in practice at the medium level. the highest level, and (3) the need for In the new management of small schools under the Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2 overall, the needs were at a moderate level. Necessities were at high levels, in terms of process management leadership, and success conditions were moderate in the index of needs priorities, and the aspect of learning management development had a low priority index of essential needs respectively.

Keywords: Needs Assessment; The New Management of Small Schools

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกด้าน การเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ของผู้คนในยุคโลกาภิวัตน์ เครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคน ก็คือ การศึกษาที่ต้องนำมาใช้เป็นกลไก ขับเคลื่อนในการสร้างชาติ สร้างคน

และสร้างงาน เพื่อให้ประชาชนในชาติเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่ให้บริการ การศึกษาแก่ เยาวชนและบุคคลในชุมชน และสังคม (ทินกฤต ชัยสุวรรณ และคณะ, 2561:37) การปฏิรูป การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่ออนาคตของประเทศไทย ทำให้เกิดการปรับตัวขนานใหญ่เพื่อขับเคลื่อนการ บริหารงานการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบและ เกิดความคล่องตัวมากขึ้น มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับระบบราชการบริหารงาน แผ่นดินกระทรวงศึกษาธิการจึงเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ความเป็นเลิศของ ในการจัดการศึกษา ให้เกิดคุณภาพและประสิทธิผล จึงเป็นหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงอย่าง ต่อเนื่องของ องค์การทางการศึกษาทุกระดับ (Saruda, 2017) ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นหน้าที่หลักที่ องค์การ ด้านการศึกษาต้องรับผิดชอบในการวางนโยบายการบริหารจัดการด้านการศึกษาเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มี ความสามารถ เต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการ พัฒนา การเจริญเติบโต เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในยุคทศวรรษที่ 21

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดให้เด็กในวัยเรียนทุกคนเรียน อย่างทั่วถึง มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ พระราชบัญญัติ การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 พระราช บัญญัติระเบียบ บริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำ นาจการบริหารและการ จัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง ศึกษาธิการ และความต้องการของ ประชาชน (ถวิล มาตรเยี่ยม, 2554) นับตั้งแต่มีการประกาศการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยมีวิสัยทัศน์สำคัญคือ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” มีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทยการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม โดยแนวทาง การปฏิรูปได้กำหนดไว้ 4 ประการ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะผ่านช่วงเวลาของการปฏิรูปในทศวรรษที่สอง แนวทางทั้ง 4 ประการก็ยังคงถูกนำไปปฏิบัติยังไม่ เป็นไปตามเป้าหมายและก็ยัง คงดำเนินการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันในส่วนของกรอบแนวทางการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการใหม่นั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ได้กระจายอำนาจไปยัง

[883]

Citation:

ลัดดาพรณ จันทร์บริดา, ทรงยศ แก้วมงคล, และ อุทัยวรรณ สายพัฒนา. (2566). ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 881-892.

Junepreeda, L., Kawmongkon, S., & Saipatthana, U., (2023). Necessary Requirements for the New Management of Small Schools under the Office of Sa Kaeo Primary Education Service Area 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (3), 881-892; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.170>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทุกแห่งทั่วประเทศ โดยเฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีโรงเรียนในสังกัดจำนวนมากได้ตระหนักถึงความสำคัญของกรอบนโยบายจัดการเรียนทุกโรงในสังกัดรวมทั้งภารกิจสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อให้บรรลุถึง เป้าหมายหลักของการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวน นักเรียนต่ำกว่า 120 คนลงมาในรูปแบบใหม่ ทั้งนี้การพัฒนาในรูปแบบใหม่ให้มีการกำหนดแนวทางบริหารการจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยให้มีการจัดทำแผนดำเนินการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างการรับรู้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก โดยจะมีการสนับสนุน ประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้แก่ โรงเรียน Stand Alone และโรงเรียนหลักที่มี โรงเรียนขนาดเล็กมาเรียนรวมอย่างเพียงพอ พร้อมทั้งพัฒนาระบบเครือข่ายโรงเรียน มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียน นอกจากนี้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด (ศชจ.) ต้องเร่งดำเนินการในเรื่อง Mapping สถานศึกษาจาก Google Map รวมทั้งจัดทำข้อมูลสถานศึกษา เพื่อ Mapping Software ต่อไป ในส่วนของการบริหารจัดการควรวรรณ โรงเรียนขนาดเล็กต้องยึดหลักการมีส่วนร่วม และการกระจายอำนาจ ต้องมีการจัดทำแผน และรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน เพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถ บริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพได้ ตลอดจน สามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นไปตาม เป้าหมายของหลักสูตรตามบริบทของท้องถิ่น ที่โรงเรียนตั้งอยู่ ซึ่งจะนำเสนอภาพรวมของสภาพโดยรวมของโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศ

ในปัจจุบันมีจำนวนโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) รวมทั้งสิ้น 29,642 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก หรือ มีนักเรียนจำนวนต่ำกว่า 120 คน จำนวน 14,976 โรงเรียน โรงเรียนที่มี นักเรียนต่ำกว่า 120 คนที่ถือว่าเป็นโรงเรียน ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 14,976 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียน Stand Alone จำนวน 5,099 โรงเรียน โรงเรียนที่จัดการเรียนรวมแล้ว จำนวน 1,291 โรงเรียน โรงเรียนรอปกระภาคเล็ก จำนวน 211 โรงเรียน และโรงเรียนที่ ต้องบริหารจัดการ จำนวน 8,375 โรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) โรงเรียนในฐานะสถาบันหลักในการจัดการศึกษายังคงถูกกล่าวหาจากสังคมบางส่วนว่าเป็นต้นเหตุของการด้อยประสิทธิภาพส่วนครูยังขาดความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหาในระบบการศึกษามาจากการด้อยประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา นำมาสู่การทำให้โรงเรียนและครูไม่สามารถยกระดับการเรียนการสอนให้ดีขึ้นได้ โดยภาพที่ชัดเจนที่สุดของการจัดสรรทรัพยากรอย่างไร้ประสิทธิภาพเกิดขึ้นในโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งจากผลการดำเนินงานยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจโรงเรียนขนาดเล็กยังคงใช้งบประมาณ และทรัพยากรสูงแต่ไม่คุ้มค่า (Biddle & Berliner, 2002) ขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ประกอบกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจากการศึกษาสภาพของโรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560; ญัฐพล พันธุ์ภิญญา, 2564) ปัญหาการบริหารงาน โรงเรียนขนาดเล็ก คือ อุปสรรคหรือข้อขัดข้อง ที่ทำให้การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กไม่มี คุณภาพ ไม่ได้มาตรฐาน ไม่มี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งปัญหาการบริหารงาน โรงเรียนขนาดเล็ก มีอยู่หลายประการ เช่น ขาด ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ครูไม่ครบ ชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์และ เทคโนโลยีที่ทันสมัย งบประมาณไม่เพียงพอ ปัญหาด้านการเรียนการสอน ในด้านการเรียน การสอนนั้น พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาด ทักษะ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูขาด ความรู้และทักษะในการจัดทำหลักสูตรแบบ บูรณาการที่ เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ในสภาพที่ครูไม่ครบชั้น และนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็ม เวลาและเต็มความสามารถเพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือ จากการเรียนการสอน และปัญหาด้านการมี ส่วน ร่วมในการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563 มีนโยบายจะยุบควบรวม โรงเรียนขนาดเล็ก ถ้าโรงเรียนเหล่านั้นไม่มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังปรากฏในหนังสือ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2562 โดยขอให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาทุกเขต พิจารณาดำเนินการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กที่มีระยะห่างจากโรงเรียนในสังกัด สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในตำบลเดียวกันน้อยกว่า 6 กิโลเมตร ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อ ยกกระดับคุณภาพการศึกษาให้เพิ่มสูงขึ้นเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และลดภาระค่าใช้จ่าย งบประมาณด้านบุคลากรและการบริหารจัดการลง รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการและปัญหาอุปสรรคสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยด่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2, 2562) จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจใน ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาด เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยเป็นแนวทางการ ดำเนินการและองค์ประกอบใดบ้าง ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในกลุ่ม จังหวัดนี้ ให้เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างมีคุณภาพ

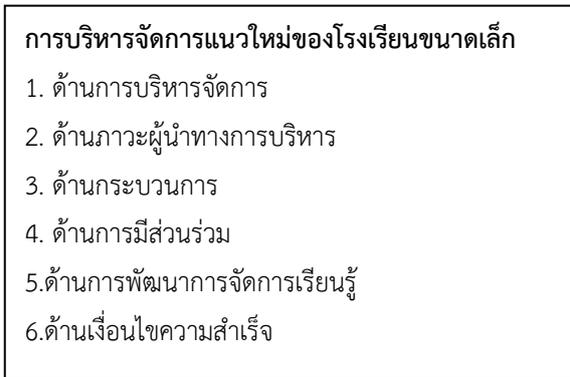
วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

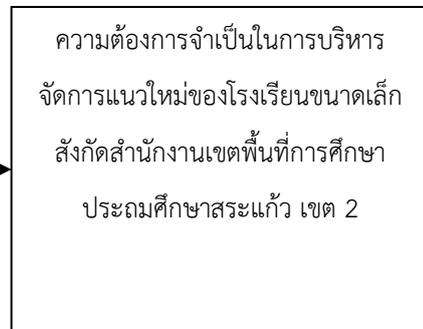
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้วิจัยออกแบบกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

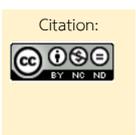
ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้วิจัยออกแบบระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 44 โรงเรียน ที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 รวมทั้งสิ้น 638 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2, 2562) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และ บุคลากรทางการศึกษา ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย และใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970: 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน สุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ: ผู้วิจัยทำการศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ จากนั้นนำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหา กำหนดกรอบโครงสร้างและลักษณะของแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้ (1) **ตอนที่ 1** เป็นการถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง/สถานะ ระดับการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) (2) **ตอนที่ 2** เป็นการถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุม ต่อด้วยการนำแบบสอบถามจากข้อ 4 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า IOC = 0.80-1.00 ดำเนินการนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α - Coefficient) ของ

คอนบราค การนำแบบสอบถามจากข้อ 4 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร α -Coefficient ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า $\alpha = 0.976$ และนำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล: ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงาน 4 ด้าน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 246 คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย: ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิคการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลแบบการตอบสองคู่ ด้วยค่า Modified Priority Needs Index (PNI modified) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1.สภาพที่เป็นอยู่ ในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง

2.สภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวม มีสภาพที่ควรจะเป็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำทางการบริหาร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกระบวนการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3.ความต้องการจำเป็น ในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวม มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูง ด้านภาวะผู้นำทางการบริหาร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ มีค่าดัชนี

ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพที่เป็นอยู่ในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องงานวิจัยของ ฐาปนีย์ โลพันธ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม สาขาวิชาการบริหารการศึกษาผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ เอี่ยมเวียง (2556) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีปัญหาในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยรายการที่มีปัญหาการดำเนินงานเป็นอันดับแรก คือ การบริหารงานบุคคลรองลงมา ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ ส่วนรายการสุดท้าย คือ การบริหารงบประมาณและการบริหารทั่วไป ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย ลาธิ และ สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง ใน 4 ด้าน คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การบริหารจัดการ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. สภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวม มีสภาพที่ควรจะเป็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย ลาธิ และ สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ไม่สอดคล้องกับ อภินันท์ชัย แกะหั่น (2562) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องงานวิจัยของ ฐาปนีย์ โลพันธ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมสาขาวิชาการบริหารการศึกษาผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ความต้องการจำเป็น ในการบริหารจัดการแนวใหม่ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวม มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูง ด้านภาวะผู้นำทางการบริหาร ด้านกระบวนการและด้านเงื่อนไขความสำเร็จ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย ลาธิ และ สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2564) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ พบว่า ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งนภา ศรีพรหม (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดชุมพรสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านกระบวนการบริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของฐาปณีย์ โลพินดุง (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจกรรมเพื่อสังคมสาขาวิชาการบริหารการศึกษาผลการวิจัย พบว่า 3) ระบบบริหารโรงเรียนที่พัฒนาขึ้นคือระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจกรรมเพื่อสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบบริหารโรงเรียนและเพิ่มศักยภาพการบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจกรรมเพื่อสังคมให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบคือ 1) นโยบายที่เสริมสร้างนักเรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม มีทักษะการประกอบอาชีพเชิงสร้างสรรค์และสร้างประโยชน์แก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม 2) เป้าประสงค์คือผู้เรียนสามารถผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสามารถจำหน่ายสร้างรายได้ นำกำไรลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้ และสร้าง/พัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมได้ และ 3) กระบวนการและวิธีการดำเนินงานมี 7 ขั้นตอนคือ การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน การกำหนดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด การวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามประเมินผล การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา คหิณทพงศ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการบริหารสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กต้อง มีกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารคุณภาพ ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จูงใจให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างทุ่มเท เสียสละ ติดต่อสื่อสารแบบสองทางประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ชุมชนรับทราบ และยกย่องให้เกียรติชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและด้านการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาทีมงาน โดยใช้เทคนิคเดมมิ่งและแผนยุทธศาสตร์เป็นลายลักษณ์

อักษรใช้กลยุทธ์การพัฒนาบุคลากร การวางแผน ประเมินผล ปรับปรุงและรายงาน โดยคณะกรรมการที่มีชุมชนเป็นส่วนร่วมทุก โครงการทุกภาคเรียนตลอดปีการศึกษาและมีการวิเคราะห์การรับรู้ความมีประสิทธิภาพของการบริหาร โดยใช้การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ในโรงเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ เอี่ยมเวียง (2556) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 2 มี องค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ 4) แนวทางการบริหารงานตามกรอบภารกิจของโรงเรียน 5) ทรัพยากรที่ต้องการ 6) บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง 7) ผลที่คาดว่าจะได้รับ และ 8) เงื่อนไขความสำเร็จ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิณัฐชัย แกระหัน (2562) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ความต้องการความจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา 3) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4) ด้านการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 5) ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และ 6) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1 ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ สถานศึกษามีการพัฒนาให้ เป็นแหล่งเรียนรู้ และให้บริการแก่ผู้ปกครองและชุมชน นอกจากนั้นจะต้องมีการส่งเสริมและปรับปรุงให้ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนและท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สามารถยืนอยู่ด้วยตนเองได้

2. ด้านเงื่อนไขความสำเร็จ ผู้บริหารควรมีการวางแผน กำหนดผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและเหมาะสมในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีการจัดครูเข้าสอนครบชั้น และตรงตามวิชาเอกและส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและบริบท และให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ตาม พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 เนื่องจากมีความคาดหวังที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับสูงในตัวชี้วัดข้างต้นที่กล่าวถึง

3. ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่อง การกำหนดให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เพียงพอ มีการบริหารงานงบประมาณอย่างเป็นระบบ มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณตรงตามวัตถุประสงค์ มีการประเมินความคุ้มค่าของโครงการ/กิจกรรม จัดให้มีสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก ง่ายต่อการใช้งาน มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น มีการประสานเครือข่ายการศึกษาในระดับโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *แผนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก.การประชุมผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ประชุมราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ.*

กิงณา ศรีพรหม. (2560). *รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดชุมพรสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. ปรินญาณินพนธ์ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.*

ฐาปณีย์ โลพันธ์. (2560). *การพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม. หลักสูตรปริญญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

ณัฐพล พันธุ์ภิญญา. (2564). *ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ดุขฎฐิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.*

ถวิล มาตรการเยี่ยม. (2554). *การปฏิรูปการศึกษา: โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ: เสนาธรรม.*

ทินกฤต ชัยสุวรรณ และคณะ. (2561). *คุณลักษณะผู้นำที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารบรรณศาสตร์ มศว. 13 (2), 39-53.*

ประสงค์ เอี่ยมเวียง. (2556). *รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. 8 (24), 12-23*

วิชัย ลาธิ และ สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2564). *การพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์. Journal of Roi Kaensarn Academi. 6 (12), 85-100.*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2, (2562). *แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ประจำปี 2562-2565. สระแก้ว: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *โรงเรียนขนาดเล็ก ภาระหรือโอกาส และรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก*. Retrieved from: <https://www.truelookpanya.com/education/content/71918>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กปี พ.ศ. 2562-2565*. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.

อภิณัฐชัย แกระหัน. (2562). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)*. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาการศึกษาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.สกลนคร.

อัจฉรา คหิณฑพงศ์. (2555). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2*.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

Biddle, B. J., & Berliner, D. C. (2002). Unequal school funding in the United States. *Educational Leadership*, 59(8), 48-59.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

Saruda, C. (2017). Organization Development for the Excellence on Thailand Quality Award of Thai Private Universities. In *The 5th International Conference on Education, Psychology, and Society (ICEEPS 2017) January 19-21, 2017*. Hokkaido, Japan: Sapporo Convention Center.